

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад

«Південноукраїнський національний педагогічний університет

імені К.Д. Ушинського»

Нерубайський академічний ліцей №1 Нерубайської сільської
ради Одеського району Одеської області

Одеський приватний заклад освіти «Тіква- Ор Sameax»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО - ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

«МОДЕРНІЗАЦІЯ

**ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ
ОСВІТИ»**

Одеса - 2024

УДК 371

ББК 74

Рекомендовано до друку Вченою Радою

Державного закладу

«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»

Протокол № 11 від 29 лютого 2024 р.

Модернізація освітнього процесу в сучасних закладах освіти : збірник матеріалів І Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 26-27 лютого 2024 року). Редколегія: І.А.Княжева, Т.І.Койчева, Т.Ю. Осипова, О. А. Галіцян, І. О. Бартенєва, І.С.Артемьєва, О.П.Ноздрова, П.П.Кинєва. Одеса: Університет Ушинського, 2024. 204 с.

Усі матеріали збірника подаються у редакції авторів.
Відповідальність за достовірність фактів несуть автори.

© Кафедра педагогіки Університету Ушинського, 2024

© Нерубайський академічний ліцей № 1 Нерубайської
сільської ради,

Одеського району Одеської області, 2024

© Одеський приватний заклад освіти «Тіква - Ор
Самеах», 2024

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ: РОЗВИТОК ЯКІСНОЇ ОСВІТИ В ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ

1. С.П.Зубрицька Концептуальні засади Комплексної Стратегії розвитку Нерубайського академічного ліцею № 1 Нерубайської сільської ради.....	5
2. А.І.Ганєва Реалізація ціннісних орієнтирів базової середньої освіти в Нерубайському академічному ліцеї №1.....	19
3. Л.Б. Савеліч Інноваційний навчальний курс «Навчаємося жити в громаді» - ефективна громадянська освіта учнівської молоді.....	29
4. А.А. Майстренко Впровадження технологій STEM-освіти у процес навчання.....	39
5. О.І Кісіль Мотивація школярів до навчання на уроках з використанням міжпредметних зв'язків.....	47
6. О.А.Майстренко Нестандартні форми навчання в початковій школі.....	54
7. Л.А.Носик Модернізація освітнього процесу у територіальній громаді.....	59
8. Т.В.Прокопенко Ціннісні орієнтири курсу «Здоров'я, безпека та добробут» - основа здоров'язбережувального освітнього середовища у територіальній громаді.....	68
9. О.В.Струкова Розвиток якісної освіти в територіальній громаді.....	76
10. О.О.Чалюк Розвиток читацької компетентності учнів на уроках літературного читання в початковій школі.....	81

СЕКЦІЯ: ПРОФЕСІЙНА МАЙСТЕРНІСТЬ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

11. Л.О.Калінчук Девіантна поведінка підлітків як психолого-педагогічна проблема.....	88
12. Ю.В. Смокова Вектори психологічної корекції гіперактивності у дітей.....	97
13. Т.М. Копилова. Використання інтерактивних методів навчання в освітньому процесі початкової школи.....	110

виховному процесі сучасної школи: навчальний посібник зі спецкурсу для студентів педінститутів. Київ : Просвітництво, 2018. 160 с.

4. Сільвейстр А. М. Реалізація міжпредметних зв'язків під час навчання фізики, хімії і біології у школі // *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки*. 2018. Вип. 109. С. 110-113.

5. Желізняк Л.Д. Технологія «Веб-квест» на уроках інформатики. [Електронний ресурс] – Режим доступу http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/30734/

Майстренко Оксана Анатоліївна

*вчитель початкових класів Нерубайського академічного ліцею
№ 1 Нерубайської сільської ради, Одеського району Одеської області*

НЕСТАНДАРТНІ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Анотація. У статті зазначено, що використання сучасних технологій та створення сприятливого середовища для навчання на уроках у початковій ланці освіти - це кроки, які сприяли підвищенню якості освіти в громаді. Охарактеризовано нестандартні форми проведення уроків, які створювали комфортне, безпечне освітнє середовище, атмосферу довіри й підтримки в учнів початкових класів.

Ключові слова: нестандартні уроки, початкова школа, активні методи навчання.

Вступ. Освіта в територіальних громадах є ключовим фактором для соціального, економічного та культурного розвитку. Забезпечення якісної освіти визначає майбутнє суспільства, сприяє формуванню компетентних та відповідальних громадян. Розвиток освіти в територіальній громаді вимагає комплексного підходу, що враховує потреби спільноти та готовність впроваджувати інновації. Залучення всіх зацікавлених сторін, використання сучасних технологій та

створення сприятливого середовища для навчання - це кроки, які можуть сприяти підвищенню якості освіти в громаді [1].

Сучасні діти, які навчаються в НУШ – це діти покоління «альфа». Вони зайняті кількома справами одночасно. Не уявляють себе без гаджетів і дуже мобільні. Саме ці характеристики учнів ми враховували під час вибору методів, прийомів формування ключових і предметних компетентностей на уроках «Я досліджую світ».

Дітей не можна змусити щось робити, в них потрібно викликати зацікавленість, що буде спонукати їх до активної пізнавальної діяльності. Учні початкових класів надзвичайно допитливі, мають безліч питань до дорослих. Їм цікаво все, що відбувається навколо них. Для вибудови ефективної взаємодії з учнями в реаліях сьогодення створювали на уроках комфортне, безпечне освітнє середовище, атмосферу довіри й підтримки [2].

Результати та обговорення. Ми у статті зазначаємо, що на уроках «Я досліджую світ» намагалися спонукати учнів самостійно ставити запитання, проводити дослідження, робити висновки, формулювати та обговорювати ідеї в команді. Заохочували учнів до конструювання власних знань через досвід та дослідження; формували критичне мислення; навчали спиратися на наукові факти й зосереджуватися на вирішенні проблеми.

Наприклад, на уроках «Я досліджую світ» ми проводили певні види досліджень:

- дослідження-розпізнавання (наприклад: «Що це? Яке воно?») (обстеження за допомогою органів чуттів; опис, порівняння з іншими

предметами, явищами; аналіз спільного-відмінного; до якого цілого воно належить);

- дослідження-спостереження (наприклад: «Як воно діє? Що з ним відбувається? Для чого призначене?»);

- дослідження-пошук (наприклад: запит, передбачення, встановлення часової й логічної послідовності явищ, подій; встановлення причинно-наслідкових зв'язків (наприклад: «Чому? Яким чином? Від чого залежить? З чим пов'язано?»), догадка, висновок-узагальнення.

Під час опитування учнів з теми «Людина і природа» (1 клас) ми запропонували учням зробити колажі «Фантастичні рослини», «Фантастичні тварини» Завдання: пояснити, частини яких живих організмів вони використали в роботі та в яких умовах будуть жити їх фантастичні герої.

При вивченні теми «Континенти» (2 клас) виготовляли проекти «Я досліджую Африку», «Загадкова Антарктида», лепбуки «Досліджуємо Євразію», «Знайомимось з Америкою».

Під час вивчення розділу «Людина і природа», теми «Пори року» (3 клас) пропонували учням описати та порівняти пори року, спираючись на нотатки у власному «Щоденнику спостережень за погодою», який діти вели кожного дня протягом року. Добирали

завдання та запитання такі, щоб вони були цікавими, спонукали до розумової діяльності, адже саме вона сприяла підвищенню рівня розвитку дитини. Заохочували та підтримували сам процес діяльності, допомагали учням втілити їхні власні задуми, адже всебічному розвитку дітей сприяло творче середовище.

В залежності від орієнтації на отриманий продукт діяльності учнів можна було визначити такі види запитів:

- запит-дослідження – орієнтований на власне відкриття (учень самостійно створював опитувальник, проводив експеримент, опитування, пошук інформації, її перевірку);
- запит, орієнтований на пошук інформації (учень самостійно знаходив інформацію з різних джерел чи проводив дослід за вже розробленою стратегією) [3].

Залучали учнів до співдії, співпраці. У процесі спільної роботи учні радилися один з одним, домовлялися й шукали компроміси, а відтак добували одне з ключових умінь – треба бути командним гравцем.

По закінченню вивчення теми або розділу застосовували технологію сторітелінгу - створення історії та передачі за її допомогою необхідної інформації з метою впливу на емоційну, мотиваційну, когнітивну сфери здобувача освіти. За допомогою сторітелінгу ми отримали важливі результати:

- поживлення атмосфери на занятті, зняття напруженості, створення невимушеної обстановки;
- встановлення контакту між учителем і учнями шляхом привернення їх уваги.

Теми для історій брали з «Щоденника вражень», який учні заповнювали наприкінці вивчення кожної теми (наприклад, «Історія про мене»). Написання історії про себе – це описати свої вчинки та почуття, проаналізувати власні дії, оцінити наслідки, зробити висновки на майбутнє. Наприклад, «Історія за картинками» - ця вправа формувала просторовий вид мислення, розширювала горизонти природничої компетентності. Слухаючи

історії, які складали учні, використовували метод «Вільне крісло» або «Крісло вчителя».

Хочемо у дослідженні зазначити, що дидактична гра – незамінний атрибут освітнього процесу в початковій школі. Ця діяльність сприяє підвищенню ефективності роботи на уроці та в позакласній діяльності, адже з грою учні знайомі ще з молодшого віку.

Упродовж уроку створювали кілька ігрових ситуацій чи організовували урок у вигляді сюжетно-рольової гри.

Перевагу надавали тим іграм, під час яких була залучена більшість учнів класу: «Магазин», «Знайди помилку», «Знайди пару», «Закінчи речення». Під час вивчення живої природи використовували такі ігри, які стимулювали розвиток пізнавальної активності школярів: «Збираємо букет», «Урожай», «Що спочатку, а що потім?», «Потрібно – не потрібно».

Використовували вірші, пісні, прислів'я, відео, стереоефекти (шум моря, спів птахів) за певною тематикою. Загадки під час проведення гри сприяли кращому засвоєнню навчального матеріалу.

Висновки. Таким чином, ми навчили учнів досліджувати ті теми, які їх цікавили; записувати результати; висловлювали власну точку зору; використовували способи перевірки ідей; проводили експерименти; вчилися бачити деталі; виявляти протилежності, змінювати власну точку зору. Саме це буде потужною основою для подальшого успішного опанування природничих дисциплін у середній школі.

Ми зазначаємо, що розвиток освіти в територіальній громаді вимагає комплексного підходу, бо враховує потреби спільноти та готовність впроваджувати інновації. Залучення всіх зацікавлених сторін, використання сучасних технологій та створення сприятливого середовища для навчання - це кроки, які можуть сприяти підвищенню якості освіти в громаді.

Література

1. Нестандартні уроки в початковій школі / Упоряд. О.Кондратюк. Київ. Ред. загальнопед. газ. 2005. 128 с.
2. Методичні об'єднання вчителів початкової школи: нестандартні форми проведення / Автор-укладач С.В.Сигида. Харків: Вид. група «Основа», 2014. 64 с.
3. Сходінками творчості. Методика ТРВЗ в початковій школі / Автори-упорядники: О.В.Лесіна, В.П.Телячук. Харків: Вид.група «Основа»: «Тріада+», 2007. С.5-20.

Носик Людмила Анатоліївна

*вчитель початкових класів Нерубайського академічного ліцею
№ 1*

Нерубайської сільської ради, Одеського району Одеської області

МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ

Анотація. У дослідженні зазначено, що освіта відіграє важливу роль у підвищенні загального рівня життя, економічному розвитку, соціальній стабільності та культурному збагаченні громади. Акцентується увага на особливостях впровадження Концепції Нової української школи у початковій ланці освіти для ефективного розвитку всіх напрямків діяльності громади.

Ключові слова: територіальна громада, початкова ланка освіти, Концепція «Нова українська школа».

Вступ. Освіта, як система, передбачає своїм результатом формування спільної основи для активної співпраці між членами територіальної громади - обмін між ними інформацією, знаннями, професійними навичками.

Головне завдання освіти в громаді – виховання ініціативного громадянина – творця; формування принципу вільного та усвідомленого вибору людиною свого щасливого майбутнього. Освіта має бути системною й цілісною та продовжуватись через просвітництво, науку, культуру,